

REMISSYTTRANDE

Datum
2024-06-20

Dnr
2024/4129

Regeringskansliet
Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se
ju.da@regeringskansliet.se

Domstolsverkets promemoria Särskild forumregel för vissa säkerhetsmål (*Departementets diarienummer Ju2024/01383*)

Justitiekanslern har, utifrån de intressen som Justitiekanslern främst har att beakta, inga synpunkter på förslaget om att införa en särskild forumregel för s.k. säkerhetsmål och de överväganden som ligger bakom det. Justitiekanslern tillstyrker därför Domstolsverkets förslag.

När det gäller den föreslagna regleringens tillämpningsområde får Justitiekanslern tillägga följande.

I promemorian påpekas att det inte finns någon definition av vad som utgör ett säkerhetsmål i domstol, men att det i regel avser ett mål som innehåller uppgifter av betydelse för Sveriges säkerhet (s.k. säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter). Vidare framgår att Domstolsverket har valt att avgränsa förslaget till brottmål som utgör säkerhetsmål. Tillämpningsområdet ska, enligt förslaget, inte vara begränsat till vissa brottstyper utan är avsett att omfatta de åtal som innehåller säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter.

Eftersom förslaget synes ta sin utgångspunkt i att åtal normalt väcks i tingsrätt med stöd av forumbestämmelserna i 19 kap. rättegångsbalken, förtjänar framhållas att det förekommer fall där åtal ska väckas i en annan ordning eller med stöd av särskilda forumregler.

Exempelvis innehåller tryckfrihetsförordningen (TF), yttrandefrihetsgrundlagen (YGL) och lagen med föreskrifter på tryckfrihetsförordningens och yttrandefrihetsgrundlagens områden (tillämpningslagen) bestämmelser om behörig domstol i mål om ansvar på grund av tryck- och yttrandefrihetsbrott m.m. (se bl.a. 2 kap. 2 § TF, 10 kap. 1 § YGL samt 7 kap. 2 och 3 §§ tillämpningslagen). Som ett annat exempel kan nämnas att åtal i vissa fall ska väckas direkt i högre instans. Exempelvis ska mål om ansvar på grund av brott som i utövningen av tjänsten eller uppdraget har begåtts av domare i allmän underrätt tas upp i hovrätten som första instans (2 kap. 2 § första stycket rättegångsbalken).

Det kan inte uteslutas att det skulle kunna förekomma säkerhetsskyddsklassade uppgifter även i brottmål för vilka särskilda forumregler gäller. För det fall syftet är att förslaget ska omfatta samtliga åtal i vilka det förekommer säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter, kan det finnas

anledning att överväga hur de föreslagna förändringarna i 19 kap. rättegångsbalken förhåller sig till andra forumregler för brottmål och om det finns ett behov av anpassade eller kompletterande bestämmelser i något avseende.

I promemorian anges att Domstolsverket avser att i samråd med domstolarna arbeta vidare med domstolarnas hantering av andra måltyper som innehåller säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter. Det kan därför finnas anledning att i det fortsatta lagstiftningsarbetet överväga även denna fråga.

Ärendet har föredragits av Viktoria Börstell.

På Justitiekanslerns vägnar

Daniel Kjellgren